

MUHASEBE DERSİNİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MUHASEBE DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ TESPİTİ: HARRAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ*

Vedat KARAGÜN^{1**}
Hasan ÇİFTÇİ²

Öz

Bu çalışmanın amacı, Harran Üniversitesi bünyesinde bulunan ön lisans programlarına kayıtlı olan ve muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine ilişkin tutumlarının tespit edilmesidir. Çalışma Harran Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokullarında muhasebe dersini alan öğrencilerinden oluşan 299 kişi üzerinde uygulanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Yapılmış olan analizlerden yola çıkarak öğrencilerin okudukları programdan memnuniyetleri muhasebe dersine ilişkin tutumlarına olumlu şekilde yansıdığına ulaşılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda, muhasebe dersini alan öğrencilerin programlarında muhasebe dersini almaktan memnun oldukları ve öğrencilerin okudukları bölümle muhasebe dersine yönelik memnuniyetleri ve muhasebe dersine yönelik tutumla cinsiyet arasında farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Öğrencileri, Tutum

JEL Kodları: M41

DETERMINING THE ATTITUDES OF STUDENTS TAKING THE ACCOUNTING COURSE TOWARDS ACCOUNTING COURSE: HARRAN UNIVERSITY EXAMPLE

Abstract

The aim of this study is to determine the attitudes of the students enrolled in the associate degree programs of Harran University and taking the accounting course towards the accounting course. The study was carried out on 299 students who took accounting courses in vocational schools affiliated to Harran University. Questionnaire method was used as data collection tool in the study. Based on the analyzes made, it was concluded that the satisfaction of the students with the program they studied was reflected positively on their attitudes towards the accounting course. As a result of the research, it was determined that the students who took the accounting course were satisfied with taking the accounting course in their programs, and there was no difference between the students' satisfaction with the department they studied and the accounting course, and the attitude towards the accounting course and gender.

Key Words: Accounting, Accounting Education, Accounting Students, Attitude

JEL Codes: M41

* Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanında Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 13.12.2021 tarih ve 2021/196 nolu kararı ile etik ilkelerine uygun olduğu belirtilmiştir.

¹ Öğr. Gör., Harran Üniversitesi, Akçakale Meslek Yüksekokulu, ORCID: 0000-0001-7503-2718

** **Sorumlu Yazar** (Corresponding Author): vedatkaragun@harran.edu.tr.

² Doç. Dr., Harran Üniversitesi, Birecik Meslek Yüksekokulu, ORCID: 0000-0001-5595-5726

Başvuru Tarihi (Received): 24.08.2022 **Kabul Tarihi** (Accepted): 20.01.2023

Giriş

İnsanoğlu var olduğu günden bu yana muhasebe kavramı da vardır. Muhasebe bilimi, kayıt işlemlerinin yanında sunum sanatını da içerisinde barındırmaktadır (Soylu, 2014). Muhasebe teriminin kökeni Arapçadan geliyor olsa da birbirinden farklı birçok tanımına rastlamak mümkündür. Bu tanımlar içinde en çok kullanılan tanıma göre muhasebe; ekonomik faaliyetlerde bulunan işletmelerin varlıklarında artış ya da azalışa neden olan mali nitelikteki işlemleri kaydeden, sınıflayan, özet şeklinde rapor eden, işlemlerin sonuçlarını yorumlayan, analiz eden ve işlemlerin denetimini sağlayan bilim dalıdır (Kara, 2015). Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere para ile ifade edilmeyen işlemler muhasebenin kapsamına girmemektedir (Ercan ve Değirmenci, 2019). Yapılmış tanımlardan yola çıkarak muhasebeye işletmenin dili diyebiliriz (Karasioğlu ve Aracı, 2012). Yukarıda yapılmış olan tanımlardan yola çıkarak muhasebenin fonksiyonlarını kaydetme, sınıflandırma, özetleme, raporlama, analiz etme ve yorumlama şeklinde sıralanabilir (Toramanlı, 2019).

Bir bilim dalı olan muhasebe; yatırımcılar, borç verenler, yöneticiler, hissedarlar, müşteriler, çalışanlar vb. (Alagöz, Öge ve Koçyiğit, 2013) gibi farklı karar alıcılarına iletmek üzere finansal verileri bilgiye dönüştüren kaynaklar toplamıdır (Bodner ve Hopwood, 1993).

Muhasebe, teknolojinin ilerlemesi ile birlikte meydana gelen değişikliklerden etkilenmektedir. Muhasebecilerin ve muhasebe eğitimi verenlerin, meydana gelen bu değişikliklerden haberdar olmaları eğitimde önemli bir payı bulunmaktadır (Zaif ve Ayanoglu, 2007). Türkçe, Matematik, Fen vb. genel eğitim derslerine verilen önem kadar muhasebe derslerine de önem verilmelidir. Aksi takdirde muhasebe eğitimi almış bireyler, işletmelerin gereksinimlerini karşılamakta noksan kalacaklarından muhasebe eğitimi alan bireyler dışındaki bireyler bu noksanlıkları tamamlayacaklardır (Ainsworth, 2001).

Tutum terimine baktığımızda, kişilerin olay, nesne veya kişilere yönelik pozitif veya negatif yönlü psikolojik eğilimini nitelemektedir (Birgün, Özen, Sevim Uğraş ve Sevim Pehlivan, 2020). Bireylerin günlük hayatlarında sergilemiş olduğu davranışların temelinde tutum yer almaktadır (Canöz, 2014). Tutum, bilişsel öge (tutumun gerçeklere dayandığı bilgi hazinesi), duyuşsal öge (bireyin tutum konusunu sevip sevmemesi) ve davranışsal öge (bireyin tutum konusuna ilişkin sergilemiş oldukları davranışlar) olmak üzere üç öğeden oluşmaktadır (Ercan ve Değirmenci, 2019).

Eğitim; toplumsal çerçevede kültür aktarımını, bireysel çerçevede ise bireyin çağdaş değer ve becerilere ulaşmasını hedefleyen bir süreçtir. Bu süreçte kültürel değerlerin çağın gelişim ve gereksinimlerine yansıtılarak aktarılması esastır. Bu yönüyle eğitim, bireylerdeki kişisel ve meslekî gelişim sayesinde ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde etkin olan birçok faktörle doğrudan bağlantılıdır (Arı ve Top, 2017). Eğitim, birlikte yaşayan insanların toplumsal düzen ve kültürel yapının düzenli olarak sürdürülebilmesi için toplumsal yapının oluşturmuş olduğu bir kurumdur. Toplumsal düzenin oluşturulmasında eğitimin rolü ele alındığında; eğitimin inovasyonel oluşu ve artan popülasyonun dengesini koruyabilmenin temel mekanizması oluşu toplumların önem sırasındaki yerini arttırmaktadır (Aslan, 2001). Artan popülasyon ile eşdeğerde artan ihtiyaçların karşılanması ve toplumsal ilerlemeyi sağlamak için gerekli olan yetkinlik ve becerilere sahip insanların yetişmesi de ancak eğitimle sağlanmaktadır (Dinçer, 2003). Toplumda yaşayan bireyler, almış oldukları eğitim sayesinde daha rahat ve daha huzurlu bir yaşama sahip olmaları mümkündür. Toplumların refah seviyelerinin yükselmesinde bireylerin almış oldukları eğitim oldukça önemlidir. Muhasebe alanında verilen eğitim de bireylere meslekî beceriler kazanmasında oldukça önemli rol oynamaktadır. Verilmiş olan bu eğitimin niteliği muhasebe meslek mensuplarının etkinliğini arttırmaktadır (Ercan ve Değirmenci, 2019).

Muhasebe alanında verilen eğitimler sayesinde muhasebecilik mesleğini tercih edenlerin gelişen

ve değişen çevre koşullarının ihtiyaç duyduğu yetkinliğe sahip olmaları beklenen bir durum olarak görülmektedir. Muhasebe eğitiminde bireylerin sadece muhasebe mesleğinin gerektirdiği özellikler değil beraberinde zihinsel, psikolojik, duygusal ve maddi yönden bireyleri geliştirmek de ön planda tutulmaktadır (Ercan ve Değirmenci, 2019).

Bu çalışmada; muhasebe ve vergi uygulamaları, dış ticaret, büro yönetimi ve yönetici asistanlığı, sağlık turizmi işletmeciliği, optisyenlik, çağrı merkezi hizmetleri, halkla ilişkiler ve tanıtım, turist rehberliği, işletme yönetimi ve bankacılık ve sigortacılık programlarına kayıtlı öğrencilerin kayıtlı oldukları programlarda almış oldukları muhasebe dersine ilişkin tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda öncelikle çalışmayla ilgili literatür taraması yapılmış, sonrasında ise öğrenciler üzerine yapılan araştırmaya yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular daha önceki çalışmalarla kıyas edilmiş, çalışmanın önceki çalışmalar ile benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konulmuştur.

1. Literatür Taraması

Literatürde öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tutumlarını ölçmeye yönelik birçok çalışma yer almaktadır. Çalışmalardan bazıları özet olarak aşağıdaki gibidir:

Apak (2020) Aksaray Üniversitesi bünyesinde bulunan Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programına kayıtlı olup muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe derslerine yaklaşımlarını üç varsayımla ele almıştır. Anket yöntemiyle elde edilen veriler sonucunda; öğrencilerin demografik özelliklerine dayalı yaklaşımda öğrencinin içinde bulunduğu eğitim döneminin muhasebe dersine yaklaşımında bir önceki döneme göre farklılık gösterdiği, ayrıca orta öğretim sürecinde muhasebe dersi gören öğrencilerin muhasebe derslerine yaklaşımının diğerlerine nazaran daha pozitif olduğu ve programın tercih edilmesinde kendi isteklilik yönü de kendi isteği ile programa kayıt yapan öğrencilerin, istemsiz kayıt yapan öğrencilere nispeten daha olumlu olduğu sonucuna varmıştır.

Ercan ve Değirmenci (2019) yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesini amaçlamışlardır. Bu çalışma Adıyaman Üniversitesi'ne bağlı Besni Meslek Yüksekokulunda okuyan 174 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Çalışmada anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, muhasebe dersini alan öğrencilerin %51,1'nin muhasebe derslerini almaktan memnun olduklarını tespit etmişlerdir. Yapmış oldukları çalışma sonucunda öğrencilerin kayıtlı oldukları bölümden memnuniyetlerinin muhasebe dersine yönelik tutumlarına olumlu şekilde yansıdığı sonucuna ulaşılmışlardır. Çalışmaya katılan öğrencilerin kayıtlı oldukları bölümle muhasebe derslerinden memnuniyetleri ve cinsiyet arasında farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Kandemir, Kardeş ve Baykut (2016) yapmış oldukları çalışmalarında Afyon Kocatepe Üniversitesine bağlı dört tane meslek yüksekokulunda muhasebe dersini almakta olan ve daha önceki eğitim hayatlarında muhasebe dersini alan öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Çalışma için veri toplama yöntemi olarak anket uygulanmıştır. Yapılan incelemede, muhasebe ve işletme bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin okudukları bölümlere ilişkin düşüncelerini tespit etmeye çalışmışlardır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular genelde öğrencilerin tutumlarının pozitif yönde olduğuna ilişkin tespitlerde bulunmuşlardır.

Çelik ve Serinkan (2011) yapmış oldukları çalışmalarında Pamukkale Üniversite İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin muhasebe dersine ilişkin tutumlarının tespit edilmesine yönelik bir çalışma yapmışlardır. Çalışma için veri toplama yöntemi olarak anket uygulanmıştır. Yapılmış olan çalışmada muhasebe dersini alan öğrencilerin cinsiyetlerine göre tutumlarında herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır. Yine bu çalışmada bölüm farklılıklarına göre muhasebe derslerine ilişkin önemli tutum farklılıklarına ilişkin bulgulara ulaşılmıştır.

Özcan, Ünal ve Helhel (2009) Akdeniz Üniversitesi'ndeki Muhasebe ön lisans öğrencilerinin mesleğe karşı olan tutumlarının tespitine yönelik çalışmalarında; öğrencilerin eğitim programından memnuniyet duyduklarını; mezuniyet sonrası çalışma hayatlarında gördükleri eğitimin önemli pozitif etkileri olacağını ve mesleğin sosyal çevrede saygın ve itibar gören bir meslek olduğunu değerlendirmişlerdir. Sonuç olarak; araştırma sonucunda öğrencilerin mesleğe karşı olumlu tavır sergilediklerini belirtmişlerdir.

Kaya (2007) yapmış olduğu çalışmasında eğitim hayatlarında ilk defa muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine yönelik tutumları üzerine araştırma yapmıştır. Öğrencilerin dönem başındaki muhasebe dersine yönelik tutumları ile dönem sonundaki tutumlarının pozitiften negatife doğru değiştiği sonucuna varmıştır.

Danziger ve Eden (2006) yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe eğitimi alan birinci sınıfta ve son sınıfta öğrenim gören öğrencilerinin düşüncelerini ölçmeye yönelik yaptıkları çalışmalarında son sınıfta okuyan öğrencilerin kariyerleri ile ilgili çalışmalar yapmayı düşündüklerine ulaşmışlardır. Bunun yanı sıra ilk yıllarda kendi alanları ile ilgili herhangi bir meslekte çalışmayı düşünmedikleri bulgularına varmışlardır.

Byrne ve Willis (2005) yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe eğitimi alan öğrencilerin mesleki düşüncelerinin tespit edilmesine yönelik yapılmış olan çalışmada, muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebecilik mesleğinin katı ve sıkıcı kurallara sahip bir meslek olarak algıladıklarını belirlemişlerdir.

Marriot ve Marriot (2003) yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe bölümünden mezun öğrencilerin üniversite deneyiminin muhasebe mesleğine karşı olumlu bir tutum kazandırıp kazandırmadığına yönelik bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada muhasebe öğrencilerinin bir meslek olarak muhasebeye yönelik tutumlarına ilişkin sonuçlarını ele almışlardır. Öğrencilerin, derslerin başlangıcında bir meslek olarak muhasebeye karşı oldukça olumlu bir tutum sergilediklerini ancak öğrencilerin muhasebeye karşı tutumları, çalışmalarının sonunda önemli ölçüde düştüğü sonucunu ortaya koymuşlardır. Muhasebe öğrencilerinin üniversitedeyken muhasebe ile tanışmalarının bir meslek olarak muhasebeye yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkilediği sonucuna varmışlardır.

2. Yöntem

Çalışmaya veri toplamak için anket formu kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan anket formu için araştırmaya başlamadan önce 13.12.2021 tarih ve 2021/196 nolu kararı ile Harran Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanında Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan izin alınmıştır.

2.1. Çalışmanın Amacı ve Yöntemi

Bu çalışmada, Harran Üniversitesi bünyesinde bulunan meslek yüksekokullarında muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Tutumların belirlenmesinde duygusal ilgi, bilişsel ilgi, kaygı ve meslek geleceği ilgisi öğeleri bakımından öğrencilerin muhasebe dersi hakkındaki fikirlerin elde edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma için veri toplama yöntemi olarak anket uygulanmıştır. Çalışmanın amacına yönelik yapılmış olan literatür taraması sonucu 2011 yılında yayınlanmış olan Çelik ve Serinkan'ın makalesindeki anket sorularından yararlanılmıştır. Çalışma verilerinin toplanması için kullanılan anket 19 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerin 7 tanesi duygusal ilgi, 6 tanesi bilişsel ilgi, 3 tanesi kaygı ve 3 tanesi de meslek geleceği ilgisi tutumlarını ölçmeye yöneliktir.

Çalışma için öğrencilere uygulanan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk kısmı öğrencilerin demografik özellikleri olan cinsiyet, yaş, kayıtlı olduğu meslek yüksekokulu, kayıtlı olduğu bölüm ve kaçınıcı sınıfta olduğunu ölçmeye yönelik 5 sorudan oluşmaktadır. Anketin ikinci bölümü ise çalışmanın amacı olan öğrencilerin muhasebe dersine karşı duygusal ilgi, bilişsel ilgi,

kayı ve meslek geleceği ilgisi öğelerinin ölçümünde kullanılan 19 adet önerme cümlesinden oluşmaktadır. Anket ölçek ifadeleri; “1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kararsızım, 4-Katılıyorum ve 5-Kesinlikle katılıyorum” şeklinde derecelendirilmiş 5’li likert ölçeği kullanılarak hazırlanmıştır.

2.2. Çalışmanın Evreni ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Harran Üniversitesi’ne bağlı aşağıda Tablo 1’de yer alan meslek yüksekokulları, meslek yüksekokullarına bağlı programlar ve bu programlarda muhasebe dersini alan 470 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1: Meslek Yüksekokulu ve Program

Meslek Yüksekokulu	Program	Programa Kayıtlı Öğrenci Sayıları
Akçakale MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	30
Siverek MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	30
Suruç MYO	Bankacılık ve Sigortacılık	60
Bozova MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	30
Halfeti MYO	Turist Rehberliği	10
	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	30
Birecik MYO	Çağrı Merkezi Hizmetleri	30
	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	20
	Sağlık Turizmi İşletmeciliği	40
Sağlık Hizmetleri MYO	Optisyenlik	30
	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	50
	Dış Ticaret	30
Sosyal Bilimler MYO	İşletme Yönetimi	60
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	30
Toplam Kayıtlı Öğrenci Sayısı		470

Öğrencilerin ankete katılım sağlaması gönüllülük esasına göre gerçekleşmiştir. Çalışmanın örneklemi ise Harran Üniversitesi’ne bağlı meslek yüksekokullarında muhasebe dersini alan ve ankete katılım sağlayan 116’sı erkek, 183’ü kız olmak üzere toplam 299 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmacılar 100.000 evrenli topluluktan örneklem büyüklüğü 0,05 hata payı ile seçerken 287 kişinin yeterli olduğunu belirtmiştir (Saruhan ve Özdemirci, 2020). Anket meslek yüksekokullarında muhasebe dersini alan öğrencilere uygulandığından Harran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi çalışmanın kısıdını oluşturmuştur. Anket yapılan Meslek Yüksekokulu, program ve ankete katılım sağlayan öğrenci sayıları aşağıda Tablo 2’deki gibidir:

Tablo 2: Meslek Yüksekokulu, Program ve Öğrenci sayıları

Meslek Yüksekokul	Program	Anket Uygulanan Öğrenci Sayısı
Akçakale MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	15
Siverek MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	15
Suruç MYO	Bankacılık ve Sigortacılık	39
Bozova MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	14
Halfeti MYO	Turist Rehberliği	2
Birecik MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	18
	Çağrı Merkezi Hizmetleri	18
	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	7
Sağlık Hizmetleri MYO	Sağlık Turizmi İşletmeciliği	33
	Optisyenlik	10
Sosyal Bilimler MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	43
	Dış Ticaret	22
	İşletme Yönetimi	52
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	11
	TOPLAM	

Uygulanan anket sonucu toplanmış olan veriler IBM SPSS Statistics 26 programı ile analiz edilmiştir. Yapılmış olan analiz sonucunda çalışmanın Cronbach's Alpha'sı 0,882 olarak bulunmuştur.

Tablo 3: Güvenirlilik Katsayısı

Güvenirlilik Analizi	
Cronbach's Alpha	N
,882	19

Cronbach's Alfa, ölçeklerin güvenilirliğinin belirlenmesinde sıklıkla kullanılan bir katsayıdır (Alpar, 2017). Alfa katsayısı 0,00-0,39 geliştirilen test güvenilir değildir, 0,40-0,59 geliştirilen testin güvenilirliği düşüktür, 0,60-0,79 geliştirilen test oldukça güvenilirdir ve 0,80-1,00 geliştirilen test/ölçek, yüksek güvenilirliğe sahiptir şeklinde nitelendirilmektedir (Kurtlar ve Yıldız, 2020). 0,882 olarak elde edilen Cronbach's Alpha ile geliştirilmiş olan ders tutum ölçeğinin yüksek güvenilirliğe sahip olduğu söylenilebilmektedir.

2.3. Çalışmanın Değişkenleri ve Hipotezleri

Çalışmada belirtilen Tutum ölçeğindeki 19 değişken; bir yapının birden çok değişken açısından analizini sağlayan faktör analizi çerçevesinde önceden belirtilen dört (duygusal ilgi, bilişsel ilgi, kaygı ve meslek geleceği ilgisi) öğede toplanmıştır. Araştırma ile ilgili analizler aşağıda Tablo 4'te

bu dört faktöre göre yapılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda elde edilen faktörlerin değerlendirilmesiyle oluşturulan hipotezler aşağıdaki gibidir:

H1: Cinsiyete göre, katılımcıların muhasebe dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H2: Yaşa göre, katılımcıların muhasebe dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H3: Okudukları meslek yüksekokuluna göre, katılımcıların muhasebe dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılık vardır.

H4: Okudukları sınıfa göre, katılımcıların muhasebe dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılık vardır.

3. Analiz ve Bulgular

Tablo 4: Ölçek Maddeleri İçin Kullanılan Kısaltmalar

sr01	Muhasebe zevklidir ve beni motive eder
sr02	Muhasebe alanında iddialyım
sr03	Muhasebe derslerini severim
sr04	Muhasebe çalışmayı isterim
sr05	Muhasebe sevdiğim dersler arasındadır
sr06	Muhasebe derslerinden zevk alırım
sr07	Genelde okulda muhasebe çalışmayı severim
sr08	Muhasebe dersi seçtiğim bölüm için gereklidir
sr09	Muhasebe öğrenmek zahmete değer
sr10	Muhasebeyi öğrenmek iş imkânlarımı artırır
sr11	Muhasebe dersinde öğretilenler çalışma yaşamı için gereklidir
sr12	Muhasebeyi hayatım boyunca birçok yerde kullanacağım
sr13	Muhasebe dersi bölümden mezun olduktan sonra çalışmayı düşündüğüm meslek için gereklidir
sr14	Muhasebe çalışırken kaygılı olmam
sr15	Muhasebe derslerini çalışırken çok rahat ve sakinim
sr16	Muhasebe dersleri ilgili ödevlerimi yaparken panik olmam
sr17	Mezun olduktan sonra herhangi bir işletmede muhasebe departmanında çalışmak isterim
sr18	Okuduğum programdan mezun olduktan sonra aynı alanda devam etmek isterim
sr19	Mezun olduktan sonra eğitimime devam edip Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir olmak isterim

Tablo 5: *Ders Tutum Ölçeği maddeleri için frekans dağılımı ve açıklayıcı istatistikleri*

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Fikrim Yok		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		Ort.	Std. S.
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde		
sr01_Dİ	33	11,0	56	18,7	53	17,7	122	40,8	35	11,7	3,234	1,206
sr02_Dİ	37	12,4	69	23,1	72	24,1	88	29,4	33	11,0	3,037	1,210
sr03_Dİ	38	12,7	48	16,1	58	19,4	118	39,5	37	12,4	3,227	1,230
sr04_Dİ	33	11,0	57	19,1	67	22,4	99	33,1	43	14,4	3,207	1,225
sr05_Dİ	39	13,0	52	17,4	52	17,4	109	36,5	47	15,7	3,244	1,279
sr06_Dİ	41	13,7	54	18,1	58	19,4	111	37,1	35	11,7	3,151	1,245
sr07_Dİ	36	12,0	79	26,4	62	20,7	92	30,8	30	10,0	3,003	1,208
sr08_Bİ	29	9,7	29	9,7	31	10,4	129	43,1	81	27,1	3,682	1,241
sr09_Bİ	30	10,0	33	11,0	63	21,1	112	37,5	61	20,4	3,472	1,219
sr10_Bİ	17	5,7	22	7,4	45	15,1	131	43,8	84	28,1	3,813	1,098
sr11_Bİ	19	6,4	36	12,0	62	20,7	125	41,8	57	19,1	3,552	1,120
sr12_Bİ	24	8,0	31	10,4	84	28,1	117	39,1	43	14,4	3,415	1,106
sr13_Bİ	30	10,0	39	13,0	57	19,1	99	33,1	74	24,7	3,495	1,270
sr14_Ka	48	16,1	76	25,4	73	24,4	74	24,7	28	9,4	2,860	1,226
sr15_Ka	43	14,4	80	26,8	56	18,7	97	32,4	23	7,7	2,923	1,214
sr16_Ka	42	14,0	69	23,1	60	20,1	101	33,8	27	9,0	3,007	1,223
sr17_MGİ	26	8,7	64	21,4	54	18,1	93	31,1	62	20,7	3,338	1,262
sr18_MGİ	21	7,0	46	15,4	73	24,4	81	27,1	78	26,1	3,498	1,227
sr19_MGİ	61	20,4	66	22,1	61	20,4	44	14,7	67	22,4	2,967	1,444
Drs_Ttm_ORT											3,270	0,693

Dİ: Duygusal İlgisi, **Bİ:** Bilişsel İlgisi, **Ka:** Kaygı, **MGİ:** Meslek Geleceği İlgisi, **Drs_Ttm:** Ders Tutum

Ders Tutum Ölçeği maddeleri için frekans dağılımı ve açıklayıcı istatistikleri yukarıda Tablo 5’te verilmiştir. Ortalamalar incelendiğinde en yüksek ortalamanın 3,813 ile **sr10_Bİ** maddesinde, en küçük ortalamanın da 2,860 ile **sr14_Ka** maddesinde olduğunu görüyoruz.

3.1. Ankette Kullanılan Ölçekler İçin Geçerlik Güvenirlik Analizi Bulguları

Tablo 6: Ders Tutum Ölçeği ve Alt Boyutları İçin Açıklayıcı Faktör Analizi ve Güvenirlik Katsayısı Bulguları

Madde No	F1	F2	F3	F4	M. T. Kor.
sr01	,673				,631
sr02	,579				,520
sr03	,746				,690
sr04	,644				,644
sr05	,772				,706
sr06	,768				,717
sr07	,650				,566
sr08		,569			,463
sr09		,601			,513
sr10		,764			,603
sr11		,761			,592
sr12		,645			,482
sr13		,576			,545
sr14				,662	,426
sr15				,748	,510
sr16				,818	,524
sr17			,834		,695
sr18			,711		,496
sr19			,741		,497
					Ölçek
Özdeğer	6,248	1,967	1,390	1,278	
Açıklanan Varyans	20,257	15,814	11,018	10,184	57,273
Cronbach's Alpha	,867	,782	,673	,732	0,882

(KMO: 0,880; Bartlet test: Ki-kare: 2051,994, p: 0,000)

Elde edilen bulgulara göre; Bartlett testi maddelere faktör analizi uygulamanın istatistiksel olarak gerekli olduğu ve Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayı da faktör analizi için örneklem çapının yeterli olduğunu göstermektedir. Maddelerin faktör yüklerinin ve madde-toplam korelasyonlarının yüksek olması tüm maddelerin ölçek için önemli olduğunu yani tüm maddelerin ölçekte yer alması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca öz değer ve açıklanan varyans oranı da ölçeğin yapısının geçerliliği ve güvenirliliğinin diğer bir göstergesidir.

Tablo 7: Araştırmada Kullanılan Ders Tutum Ölçeğinin Uyum Katsayıları

	CMIN/DF	GFI	CFI	AGFI	RMSEA
Düzye 1	2,037	0,912	0,922	0,974	0,059
Düzye 2	1,976	0,911	0,926	0,971	0,057
Kabul Edilebilir Uyum	≤5	≥0,90	≥0,90	≥0,90	≤0,080

Araştırmada kullanılan Ders Tutum ölçeği modellerinin geçerliliği için Düzye 1 ve Düzye 2 uyum istatistiği değerleri yukarıda Tablo 7'deki gibidir. Bulgulara göre; Ders Tutum ölçeğinin etki modeli için uyum indeksleri değerleri kabul edilebilir değerler aralığında olduğu görülmektedir.

3.2. Frekans Tabloları

Tablo 8: Ankete Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgileri Frekans Dağılımı

		Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	183	61,2
	Erkek	116	38,8
	Total	299	100,0
Yaş Grubu	17-20 Yaş	145	48,5
	21-24 Yaş	136	45,5
	25-28 Yaş	13	4,3
	29-32 Yaş	3	1,0
	33 ve Üzeri Yaş	2	0,7
	Total	299	100,0
Okuduğu Meslek Yüksekokulu	Sosyal Bilimler MYO	128	42,8
	Sağlık Hizmetleri MYO	43	14,4
	Birecik MYO	43	14,4
	Halfeti MYO	2	0,7
	Akçakale MYO	15	5,0
	Siverek MYO	15	5,0
	Bozova MYO	14	4,7
	Suruç MYO	39	13,0
	Total	299	100,0
Okuduğu Bölüm	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	105	35,1
	Dış Ticaret	22	7,4
	İşletme Yönetimi	52	17,4
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	11	3,7
	Sağlık Turizmi İşletmeciliği	33	11,0
	Optisyenlik	10	3,3
	Çağrı Merkezi Hizmetleri	18	6,0
	Halkla ilişkiler ve Tanıtım	7	2,3
	Turist Rehberliği	2	0,7
	Bankacılık ve Sigortacılık	39	13,0
	Total	299	100,0
Okuduğu Sınıf	1. Sınıf	162	54,2
	2. Sınıf	129	43,1
	Uzatmalı	8	2,7
	Total	299	100,0

Ankete katılım sağlayan öğrencilerin demografik bilgilerine göre elde edilmiş olan frekans dağılımı yukarıda Tablo 8’de verilmiştir. Öğrencilerin %61,2’si (183) Kadın, %38,8’i (116) ise Erkek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaş durumu bakımından en büyük yığılmanın %48,5 ile 17-25 yaş grubunda ve en az yığılmanın %0,7 ile 33 ve üzeri yaş grubunda olduğu sonucuna varılmıştır. Okudukları Meslek Yüksekokulu bakımından en büyük yığılmanın %42,8 ile Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu’nda ve en az yığılmanın %0,7 ile Halfeti Meslek Yüksekokulu’nda olduğu tespit edilmiştir. Okudukları Bölüm bakımından en büyük yığılmanın %35,1 ile Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü’nde ve en az yığılmanın %0,7 ile Turist Rehberliği Bölümü’nde olduğu sonucuna varılmıştır. Okudukları Sınıf bakımından ise %54,2’sinin 1. Sınıf, %43,1’inin 2. Sınıf ve %2,7’sinin de uzatmalı öğrenci olduğu gözlemlenmiştir.

3.3. Ölçek İstatistikleri

Tablo 9: Ders Tutum Ölçeği, Duygusal İlgi Alt Boyutu maddeleri için frekans dağılımı ve açıklayıcı istatistikleri

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Fikrim Yok		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		Ort.	Std. S.
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde		
sr01_Dİ	33	11,0	56	18,7	53	17,7	122	40,8	35	11,7	3,234	1,206
sr02_Dİ	37	12,4	69	23,1	72	24,1	88	29,4	33	11,0	3,037	1,210
sr03_Dİ	38	12,7	48	16,1	58	19,4	118	39,5	37	12,4	3,227	1,230
sr04_Dİ	33	11,0	57	19,1	67	22,4	99	33,1	43	14,4	3,207	1,225
sr05_Dİ	39	13,0	52	17,4	52	17,4	109	36,5	47	15,7	3,244	1,279
sr06_Dİ	41	13,7	54	18,1	58	19,4	111	37,1	35	11,7	3,151	1,245
sr07_Dİ	36	12,0	79	26,4	62	20,7	92	30,8	30	10,0	3,003	1,208
Duygusal ilgi											3,158	0,916

Yukarıda Tablo 9’da Ders Tutum Ölçeği, Duygusal İlgi Alt Boyutu maddeleri için frekans dağılımı ve açıklayıcı istatistikleri verilmiştir. Tablo 9’u incelediğimizde 3,244 ortalama ile en yüksek ortalamanın **sr05_Dİ** maddesinde ve 3,003 ortalama ile en düşük ortalamanın **sr07_Dİ** maddesinde olduğunu görüyoruz.

Tablo 10: Ders Tutum Ölçeği, Bilişsel İlgi Alt Boyutu Maddeleri İçin Frekans Dağılımı ve Açıklayıcı İstatistikleri

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Fikrim Yok		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		Ort.	Std. S.
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde		
sr08_Bİ	29	9,7	29	9,7	31	10,4	129	43,1	81	27,1	3,682	1,241
sr09_Bİ	30	10,0	33	11,0	63	21,1	112	37,5	61	20,4	3,472	1,219
sr10_Bİ	17	5,7	22	7,4	45	15,1	131	43,8	84	28,1	3,813	1,098
sr11_Bİ	19	6,4	36	12,0	62	20,7	125	41,8	57	19,1	3,552	1,120
sr12_Bİ	24	8,0	31	10,4	84	28,1	117	39,1	43	14,4	3,415	1,106
sr13_Bİ	30	10,0	39	13,0	57	19,1	99	33,1	74	24,7	3,495	1,270
Bilişsel ilgi											3,571	0,815

Yukarıda Tablo 10’da Ders Tutum Ölçeği, Bilişsel İlgi Alt Boyutu maddeleri için açıklayıcı istatistikleri ve frekans dağılımları verilmiştir. Tablo 10’u incelediğimizde 3,813 ortalama ile en yüksek ortalamanın **sr10_Bİ** maddesinde ve 3,415 ortalama ile en küçük ortalamanın **sr12_Bİ** maddesinde olduğunu görüyoruz.

Tablo 11: Ders Tutum Ölçeği, Kaygı Alt Boyutu Maddeleri İçin Frekans Dağılımı ve Açıklayıcı İstatistikleri

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Fikrim Yok		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		Ort.	Std. S.
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde		
sr14_Ka	48	16,1	76	25,4	73	24,4	74	24,7	28	9,4	2,860	1,226
sr15_Ka	43	14,4	80	26,8	56	18,7	97	32,4	23	7,7	2,923	1,214
sr16_Ka	42	14,0	69	23,1	60	20,1	101	33,8	27	9,0	3,007	1,223
Kaygı											2,930	0,950

Yukarıda Tablo 11’de Ders Tutum Ölçeği, Kaygı Alt Boyutu maddeleri için açıklayıcı istatistikleri ve frekans dağılımları verilmiştir. Tablo 11’i incelediğimizde 3,007 ortalama ile en yüksek ortalamanın **sr16_Ka** maddesinde ve 2,860 ortalama ile en küçük ortalamanın **sr14_Ka** maddesinde olduğunu görüyoruz.

Tablo 12: *Ders Tutum Ölçeği, Meslek Geleceği İlgisi Alt Boyutu Maddeleri İçin Frekans Dağılımı ve Açıklayıcı İstatistikleri*

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Fikrim Yok		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		Ort.	Std. S.
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde		
sr17_MGİ	26	8,7	64	21,4	54	18,1	93	31,1	62	20,7	3,338	1,262
sr18_MGİ	21	7,0	46	15,4	73	24,4	81	27,1	78	26,1	3,498	1,227
sr19_MGİ	61	20,4	66	22,1	61	20,4	44	14,7	67	22,4	2,967	1,444
Meslek geleceği ilgisi											3,268	1,061

Yukarıda Tablo 12’de Ders Tutum Ölçeği, Meslek Geleceği İlgisi Alt Boyutu maddeleri için açıklayıcı istatistikleri ve frekans dağılımları verilmiştir. Tablo 12’yi incelediğimizde 3,498 ortalama ile en yüksek ortalamanın **sr18_MGİ** maddesinde ve 2,967 ortalama ile en küçük ortalamanın **sr19_MGİ** maddesinde olduğunu görüyoruz.

3.4. Araştırma Değişkenlerinin Demografik Değişkenler Bakımından İncelenmesi

Tablo 13: *Ankette kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkeni Bakımından İncelenmesi*

	Cinsiyet	N	Mean	Std.	t	p
				Deviation		
Drs_Ttm_ORT	Kadın	183	3,293	0,642	0,742	0,459
	Erkek	116	3,232	0,768		
Drs_Ttm_Dİ_ORT	Kadın	183	3,208	0,868	1,186	0,237
	Erkek	116	3,079	0,986		
Drs_Ttm_Bİ_ORT	Kadın	183	3,644	0,753	1,942	0,053
	Erkek	116	3,457	0,896		
Drs_Ttm_Ka_ORT	Kadın	183	2,783	0,937	-3,410	0,001
	Erkek	116	3,161	0,927		
Drs_Ttm_MGİ_ORT	Kadın	183	3,302	1,062	0,712	0,477
	Erkek	116	3,213	1,062		

Ankette kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve alt boyutlarının öğrencilerin cinsiyetleri (kadın/erkek) bakımından farklılığı t testi ile irdelenmiştir. Neticede elde edilen bulgulara göre ankette kullanılmış olan Ders Tutum Ölçeği, Kaygı alt boyutunda cinsiyet (kadın/erkek) değişkeni bakımından anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Farklılığın kaynağı Kaygı algısının Erkek katılımcılarda Kadın katılımcılara göre daha yüksek olmasıdır.

Tablo 14: *Ankette Kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve alt boyutlarının Yaş Grubu Değişkeni bakımından incelenmesi*

	Yaş Grubu	N	Mean	Std.	t	p
				Deviation		
Drs_Ttm_ORT	17-20 Yaş	145	3,373	0,677	2,519	0,012
	21 Yaş ve Üzeri	154	3,173	0,696		
Drs_Ttm_Dİ_ORT	17-20 Yaş	145	3,256	0,901	1,811	0,071
	21 Yaş ve Üzeri	154	3,065	0,923		
Drs_Ttm_Bİ_ORT	17-20 Yaş	145	3,666	0,761	1,948	0,052
	21 Yaş ve Üzeri	154	3,483	0,856		
Drs_Ttm_Ka_ORT	17-20 Yaş	145	3,030	0,884	1,775	0,077
	21 Yaş ve Üzeri	154	2,835	1,002		
Drs_Ttm_MGİ_ORT	17-20 Yaş	145	3,402	1,074	2,144	0,033
	21 Yaş ve Üzeri	154	3,141	1,036		

Ankette kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve alt boyutlarının öğrencilerin yaş grubu değişkeni

bakımından farklılığı t testi ile irdelenmiştir. Neticede elde edilen bulgulara göre ankette kullanılan Ders Tutum Ölçeği'nde ve Meslek Geleceği İlgisi alt boyutunda Yaş Grubu değişkeni bakımından anlamlı fark bulunmuştur. Farklılığın kaynağı Ders Tutum algısının ve Meslek Geleceği İlgisi algısının 17-20 Yaş katılımcılarda 21 Yaş ve Üzeri katılımcılara göre daha yüksek olmasıdır.

Tablo 15: Ankette Kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Meslek Yüksekokulu Değişkeni Bakımından İncelenmesi

		N	Ort.	Std. Sapma	F	P	Farklılığın Kaynağı
Drs_Ttm_ORT	Sosyal Bilimler MYO	128	3,285	0,688	2,916	0,009	Sağlık Hizmetleri MYO ile Siverek MYO
	Sağlık Hizmetleri MYO	43	2,965	0,641			
	Halfeti M MYO	2	2,816	1,749			
	Akçakale MYO	15	3,33	0,656			
	Siverek MYO	15	3,726	0,563			
	Bozova MYO	14	3,267	0,784			
	Suruç MYO	39	3,24	0,625			
Drs_Ttm_Dİ_ORT	Sosyal Bilimler MYO	128	3,224	0,903	3,292	0,004	Sosyal Bilimler MYO ile Sağlık Hizmetleri MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ile Birecik MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ile Siverek MYO
	Sağlık Hizmetleri MYO	43	2,738	0,921			
	Birecik MYO	43	3,405	0,915			
	Akçakale MYO	15	3,086	0,799			
	Siverek MYO	15	3,638	0,553			
	Bozova MYO	14	3,235	1,116			
	Suruç MYO	39	2,982	0,82			
Drs_Ttm_Bİ_ORT	Sosyal Bilimler MYO	128	3,62	0,786	1,525	0,17	
	Sağlık Hizmetleri MYO	43	3,419	0,781			
	Birecik MYO	43	3,547	0,849			
	Akçakale MYO	15	3,622	0,887			
	Siverek MYO	15	3,878	0,502			
	Bozova MYO	14	3,119	0,951			
	Suruç MYO	39	3,654	0,838			
Drs_Ttm_Ka_ORT	Sosyal Bilimler MYO	128	2,846	0,967	1,007	0,421	
	Sağlık Hizmetleri MYO	43	2,899	0,889			
	Birecik MYO	43	3,116	0,945			
	Akçakale MYO	15	2,667	0,909			
	Siverek MYO	15	3,267	0,901			
	Bozova MYO	14	3,048	1,045			
	Suruç MYO	39	2,983	0,97			
Drs_Ttm_MGİ_ORT	Sosyal Bilimler MYO	128	3,198	1,11	6,56	0	Sosyal Bilimler MYO ile Sağlık Hizmetleri MYO, Sosyal Bilimler
	Sağlık Hizmetleri MYO	43	2,651	0,686			

Birecik MYO	43	3,357	0,933	MYO ile Siverek MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ile Birecik MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ile Akçakale MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ile Siverek MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ile Bozova MYO
Akçakale MYO	15	3,978	0,938	
Siverek MYO	15	4,089	1,004	
Bozova MYO	14	3,857	1,224	
Suruç MYO	39	3,274	0,958	

Ankette kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve alt boyutlarında Meslek Yüksekokulu değişkeni bakımından farklılığı ANOVA testi ile irdelenmiştir. Neticede elde edilen bulgular yukarıda Tablo 15'te yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre ankette kullanılan ölçekte ve alt boyutlarında Meslek Yüksekokulu değişkeni bakımından anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Farklılığın kaynağına neden olan gruplar TUKEY testiyle belirlenmiş olup ilgili ölçeğin ve alt boyutlarının karşısına yazılmıştır.

Tablo 16: Ankette Kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve Alt Boyutlarının Sınıf Değişkeni Bakımından İncelenmesi

	Sınıf	N	Mean	Std. Deviation	t	p
Drs_Ttm_ORT	1. Sınıf	162	3,283	0,703	-0,147	0,883
	2. Sınıf	129	3,295	0,664		
Drs_Ttm_Dİ_ORT	1. Sınıf	162	3,199	0,929	0,474	0,636
	2. Sınıf	129	3,148	0,886		
Drs_Ttm_Bİ_ORT	1. Sınıf	162	3,531	0,845	-1,392	0,165
	2. Sınıf	129	3,663	0,748		
Drs_Ttm_Ka_ORT	1. Sınıf	162	2,957	0,911	0,237	0,813
	2. Sınıf	129	2,930	0,994		
Drs_Ttm_MGİ_ORT	1. Sınıf	162	3,307	1,104	0,348	0,728
	2. Sınıf	129	3,264	0,975		

Ankette kullanılan Ders Tutum Ölçeği ve alt boyutlarının Sınıf değişkeni bakımından farklılık olup olmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucu elde edilen bulgulara göre ankette kullanılmış olan ölçekte ve alt boyutlarında Sınıf değişkeni bakımından anlamlı fark bulunmamıştır.

4. Sonuç ve Öneri

Yapılmış olan bu çalışmada Harran Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarında kayıtlı olan öğrencilerin almış oldukları muhasebe dersine ilişkin tutumları incelenmiştir. Oluşturulmuş anket öğrencilerin muhasebe dersine ilişkin tutumları cinsiyet, yaş, okuduğu meslek yüksekokulu ve okuduğu sınıf değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda, muhasebe dersini alan öğrencilerin ders tutum ölçeği ve alt boyutlarının cinsiyet (kadın/erkek) değişkeni bakımından farklılığı incelenmiştir. İnceleme sonuçlarına göre ankette kullanılmış olan Ders Tutum Ölçeği, Kaygı alt boyutunda cinsiyet (kadın/erkek) değişkeni bakımından anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Farklılığın kaynağı Kaygı algısının Erkek katılımcılarda Kadın katılımcılara göre daha yüksek olmasıdır. Literatürü incelediğimizde muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumlarının tespit edilmesine yönelik çalışmalarda cinsiyet bakımından farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çelik ve Serinkan (2011) yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarında öğrencilerin cinsiyetlerine göre tutumlarında herhangi bir farklılığa rastlamamışlardır. Ercan ve Değirmenci (2019) yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarında çalışmaya katılan öğrencilerin muhasebe derslerinden memnuniyetleri cinsiyet arasında farklılık olmadığını tespit etmişlerdir.

Ankette kullanılan ders tutum ölçeği ve alt boyutlarının ankete katılan öğrencilerin yaş grubu değişkeni bakımından farklılığı incelenmiştir. İnceleme sonuçlarına göre ankette kullanılan ders tutum ölçeğinde ve meslek geleceği ilgisi alt boyutunda yaş grubu değişkeni bakımından anlamlı fark bulunmuştur. Farklılığın kaynağı ders tutum algısının ve meslek geleceği ilgisi algısının 17-20 yaş katılımcılarda 21 yaş ve üzeri katılımcılara göre daha yüksek olmasıdır. Literatürü incelediğimizde muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumlarının tespit edilmesine yönelik çalışmalarda yaş grubu bakımından farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Apak (2020), yapmış olduğu çalışmada muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarında öğrencilerin içinde bulunduğu eğitim döneminin muhasebe dersine yaklaşımında bir önceki döneme göre farklılık gösterdiği sonucuna varmıştır.

Ankette kullanılan ders tutum ölçeği ve alt boyutlarının sınıf değişkeni (1. Sınıf, 2. Sınıf ve Uzatmalı) bakımından farklılık incelenmiştir. İnceleme sonuçlarına göre ankette kullanılan ölçekte ve alt boyutlarında öğrencilerin kayıtlı oldukları sınıf değişkeni bakımından anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Literatürü incelediğimizde muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumlarının tespit edilmesine yönelik çalışmalarda sınıf değişkeni bakımından farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Apak (2020), yapmış olduğu çalışmada muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarında öğrencilerin içinde bulunduğu eğitim döneminin muhasebe dersine yaklaşımında bir önceki döneme göre farklılık gösterdiği sonucuna varmıştır. Kaya (2007), yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin dönem başındaki muhasebe dersine yönelik tutumları ile dönem sonundaki tutumlarının pozitiften negatife doğru değiştiği sonucuna varmıştır. Damziger ve Eden (2006), yapmış oldukları çalışmalarında muhasebe eğitimi alan birinci sınıfta ve son sınıfta öğrenim gören öğrencilerinin düşüncelerini ölçmeye yönelik yaptıkları çalışmalarında son sınıfta okuyan öğrencilerin kariyerleri ile ilgili çalışmalar yapmayı düşündüklerine ulaşmışlardır. Bunun yanı sıra ilk yıllarda kendi alanları ile ilgili herhangi bir meslekte çalışmayı düşünmedikleri bulgularına varmışlardır.

Ankette kullanılan ders tutum ölçeği ve alt boyutlarının okudukları meslek yüksekokulu değişkeni bakımından farklılık incelenmiştir. İnceleme sonuçlarına göre ankette kullanılan ölçekte ders tutum ölçeği ile duygusal ilgi ve meslek geleceği ilgisi boyutlarında meslek yüksekokulu bakımında anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Meslek geleceği ilgisi boyutunda Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nun ortalamasının düşük olması, maddelerin muhasebe mesleği geleceği ile ilgili olmasından dolayı tutarlı bir sonuçtur. Literatürü incelediğimizde muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumlarının tespit edilmesine yönelik çalışmalarda meslek yüksekokulu değişkeni bakımından farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kandemir ve diğerleri (2016) yapmış oldukları çalışmalarında meslek yüksekokulunda muhasebe dersini almakta olan ve daha önceki eğitim hayatlarında muhasebe dersini alan öğrencilerin tutumlarının genelde pozitif yönde olduğuna ilişkin tespitlerde bulunmuşlardır.

Bu çalışma Harran Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokullarında muhasebe dersini alan ön lisans öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Yapılacak yeni çalışmalarda üniversitelerin ön lisans öğrenciler ile lisans öğrenciler üzerinde çalışmaların yapılması daha genelleyebilir sonuçların elde edilmesine imkân sağlayabilir. Zaman kısıdı nedeni ile araştırma 299 öğrenci ile yapılmıştır. Yapılacak yeni çalışmalarda daha fazla örneklem kullanılarak çalışma genişletilebilir.

Yazarlık Katkıları (Authorship Contributions): Vedat Karagün, Hasan Çiftçi

Kaynakça

- Ainsworth, P. (2001). Changes in accounting curricula: Discussion and design. *Accounting Education*, 10(3), 279-297.
- Alagöz, A., Öge, S. ve Koçyiğit, N. (2013). Muhasebe bilgi sistemi ve karar destek sistemleri ilişkisinin yönetsel karar alma faaliyetlerine etkisi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (30), 27-40.
- Alpar, R. (2017). *Çok değişkenli istatistiksel yöntemler*, (5. Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.
- Apak, İ. (2020). Ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 20(40), 227-236.
- Arı, B. ve Top, M. B. (2017). 1950 sonrası Erzincan’da eğitim. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(39), 244-254.
- Aslan, A. K. (2001). Eğitimin toplumsal temelleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 16-30.
- Birgün, A., Özen, E., Sevim Uğraş, B. ve Sevim Pehlivan, B. (2020). Ortaokul öğrencilerinin fiziksel aktiviteye tutum düzeylerinin incelenmesi, *Uluslararası Dağcılık ve Tırmanış Dergisi*, 3(2), 64-75.
- Bodner, G.H. ve Hopwood, W.S. (1993). *Accounting information systems*. Englewood Cliffs; NU, Prentice Hall.
- Byrne, M. ve Willis, P. (2005). Irish secondary students’ perceptions of the work of an accountant and the accounting profession. *Accounting Education; An International Journal*, 14(4), 367-381.
- Canöz, K. (2014). Tutum oluşturma etkinliği olarak lobcilik, *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 2(4), 21-29.
- Çelik, M. ve Serinkan, C. (2011). Muhasebe dersine yönelik tutumlarda üniversite öğrencilerinin bireysel ve bölümsel farklılıkları. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 13(3), 289-321.
- Danziger, N. ve Eden, Y. (2006). Student career aspirations and perceptions: The case of Israeli accounting students, *Accounting Education: An International Journal*, 15 (2), 113–134.
- Dinçer, M. (2003). Eğitimin toplumsal değişme sürecindeki gücü, *Ege Eğitim Dergisi*, 3(1), 102-112.
- Ercan, C. ve Değirmenci, B. (2019). Ön lisans öğrencilerinin muhasebe derslerine ilişkin tutumlarının incelenmesi, *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 11(21), 613-624.
- Kandemir, T., Kardeş, Z. ve Baykut, E. (2016). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açıları: Afyon kocatepe üniversitesi meslek yüksekokulları örneği, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 133-151.
- Kara, E. (2015). *Muhasebe-1.cilt-genel muhasebe-envanter*. Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Karasioğlu, F. ve Aracı, H. (2012). *Çözümlü muhasebe problemleri* (5. Baskı). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Kaya, U. (2007). İlk defa muhasebe dersi alan öğrencilerin derse yönelik algıları üzerine bir alan araştırması: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği, *Muhasebe Finansman Dergisi*, (36), 125-133.
- Kurtlar, M. ve Yıldız, E. (2020). Muhasebe dersine yönelik tutumların bireysel ve bölümsel

farklılıklarının belirlenmesi: Mersin Üniversitesi Örneği. *Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 52-67.

Marriott, P. ve Marriott, N. (2003). Are we turning them on? A longitudinal study of undergraduate accounting students' attitudes towards accounting as a profession. *Accounting Education*, 12(2), 113-133.

Özcan, İ., Ünal, F. ve Helhel, Y. (2009). Muhasebe programı öğrencilerinin cinsiyet ve öğretim durumunun muhasebe mesleğine yönelik tutumları ile ilişkilendirilmesi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (41), 170-181.

Saruhan, Ş. C. ve Özdemirci, A. (2020). *Bilim, felsefe ve metodoloji* (7. Baskı). İstanbul: Beta.

Soylu, K. (2014). *Genel Muhasebe* (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınevi.

Toramanlı, G. (2019). *Genel muhasebe ve dönem sonu işlemleri*. İstanbul: Nobel Yayıncılık.

Zaif, F. ve Ayanoglu, Y. (2007). Muhasebe eğitiminde kalitenin artırılmasında ders programlarının önemi: Türkiye’de bir inceleme, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 115-136.

Ek 1: Anket Formu

Değerli Öğrenci;

Bu araştırma, “Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Muhasebe Dersine Yönelik Tutumlarının Tespiti: Harran Üniversitesinde Bir Uygulama” isimli makaleye veri sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Anket sonucunda çıkan bulgular kişileri bağlayıcı nitelikte olmayıp bilimsel amaç için kullanılacaktır. Anket sorularına doğru ve samimi cevaplar vermeniz araştırmanın geçerliliği ve doğru sonuçlara ulaşılması açısından önem arz etmektedir. Değerli vaktinizi ayırdığınız için teşekkür ederiz.

1) Cinsiyetiniz? 1) Kız 2) Erkek

2) Yaşınız? 1) 17-20 2) 21-24 3) 25-28 4) 29-32 5) 33 ve üstü

3) Meslek Yüksekokulunuz?

1) Sosyal Bilimler MYO 2) Sağlık Hizmetleri MYO 3) Birecik MYO 4) Halfeti MYO
5) Akçakale MYO 6) Siverek MYO 7) Bozova MYO 8) Suruç MYO

4) Bölümünüz?

1) Muhasebe ve Vergi Uygulamaları 2) Dış Ticaret 3) İşletme Yönetimi
4) Büro Yönetimi 5) Sağlık Turizm İşletmeciliği 6) Optisyenlik
7) Çağrı Merkezi Hizmetleri 8) Halkla ilişkiler ve Tanıtım 9) Turist Rehberliği
10) Bankacılık ve Sigortacılık

5) Sınıfınız? 1) 1.Sınıf 2) 2.Sınıf 3) Uzatmalı

Soru No	Değerli öğrenciler, aşağıda muhasebe ve muhasebe dersleri ile ilgili bazı ifadeler yer almaktadır. Lütfen her bir ifadeyi okuyunuz. Gerek şimdiki gerekse geçmiş öğrenim hayatınızda “muhasebenin” zihninizde uyandırdığı duygu ve düşünceler doğrultusunda her bir ifadeyi okuduktan sonra ifadeye katılma/katılmama derecenize göre, ilgili sütunu (X) şeklinde işaretleyiniz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Muhasebe zevklidir ve beni motive eder					
2	Muhasebe alanında iddialıyım					
3	Muhasebe derslerini severim					
4	Muhasebe çalışmayı isterim					
5	Muhasebe sevdiğim dersler arasındadır					
6	Muhasebe derslerinden zevk alırım					
7	Genelde okulda muhasebe çalışmayı severim					
8	Muhasebe dersi seçtiğim bölüm için gereklidir					
9	Muhasebe öğrenmek zahmete değer					
10	Muhasebeyi öğrenmek iş imkânlarımı artırır					
11	Muhasebe dersinde öğretilenler çalışma yaşamı için gereklidir					
12	Muhasebeyi hayatım boyunca birçok yerde kullanacağım					
13	Muhasebe dersi bölümden mezun olduktan sonra çalışmayı düşündüğüm meslek için gereklidir					
14	Muhasebe çalışırken kaygılı olmam					
15	Muhasebe derslerini çalışırken çok rahat ve sakinim					
16	Muhasebe dersleri ilgili ödevlerimi yaparken panik olmam					
17	Mezun olduktan sonra herhangi bir işletmede muhasebe departmanında çalışmak isterim					
18	Okuduğum programdan mezun olduktan sonra aynı alanda devam etmek isterim					
19	Mezun olduktan sonra eğitimime devam edip Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir olmak isterim					